

Verslag bijeenkomsten ten behoeve van ERM-II-toetreding Bulgarije en Kroatië

Op 9 juli jl. hebben de ministers van Financiën van de Eurozoneleden en Denemarken, de Europese Centrale Bank (ECB) en de gouverneur van de Deense centrale bank gesproken over de mogelijkheid dat beide landen tot ERM-II kunnen toetreden.

Bulgarije en Kroatië hebben in respectievelijk juli 2018 en juli 2019 een intentieverklaring afgegeven voor toetreding tot het wisselkoersmechanisme ERM-II. Bij dit wisselkoersmechanisme wordt de koers van een munt gekoppeld aan de euro. Fluctuatie is toegestaan binnen een bandbreedte. Bij een succesvol verblijf in ERM-II van minimaal twee jaar, waarbij succes wordt gedefinieerd als dat een munt niet overmatig onder druk van markten komt¹, voldoet een land aan één van de specifieke macro-economische toetredingseisen tot de eurozone.

Tezamen met bovengenoemde intentieverklaringen hebben Bulgarije en Kroatië beleidstoezeggingen gedaan op een aantal relevante beleidsterreinen voor de transitie naar, alsook deelname in, ERM-II. Daaronder is ook toetreding tot de bankenunie op basis van nauwe samenwerking met de Europese Centrale Bank begrepen. Een uitgebreidere toelichting hierop kunt u teruglezen in mijn brieven aan het parlement aangaande de mogelijke toetreding van Bulgarije en Kroatië tot ERM-II van 23 juli 2018² respectievelijk 12 juli 2019.³

De ministers van Financiën van de eurozoneleden en Denemarken hebben in reactie op de intentieverklaringen en bijbehorende beleidstoezeggingen de Europese Commissie en de ECB gevraagd toezicht te houden op de implementatie van de beleidstoezeggingen. Kroatië en Bulgarije hebben op 8 juni jl. respectievelijk 19 juni jl. aangegeven van mening te zijn de beleidstoezeggingen te hebben geïmplementeerd en de instellingen verzocht hierover een definitieve beoordeling te maken. U bent hierover bericht in mijn vertrouwelijke brief van 26 juni jl. aan de Tweede Kamer, die ik gelijktijdig met dit verslag openbaar maak.

Beide instellingen hebben in een vergadering van de ministers van Financiën van de eurozoneleden en Denemarken op 9 juli jl. hun bevindingen gepresenteerd en aangegeven dat beide landen inderdaad aan de beleidstoezeggingen hebben voldaan. De Raad van bestuur van de ECB heeft daarnaast de aanvragen tot toetreding tot de bankenunie op basis van versterkte samenwerking op 9 juli gehonoreerd. Twee Bulgaarse banken waarvan tijdens een balansdoorlichting is geconcludeerd dat ze kapitaaltekorten hadden, hebben deze aangevuld. Beide landen hebben ook hun beleidsintenties voor de periode na toetreding tot ERM-II geschetst. Bulgarije zal verdere stappen zetten ten aanzien van het versterken van de niet-bancaire financiële sector, het insolventieraamwerk, staatsdeelnemingen en het anti-witwasraamwerk. Kroatië zal stappen zetten ten aanzien van het investeringsklimaat, het insolventieraamwerk, staatsdeelnemingen en het anti-witwasraamwerk.

In navolging hierop hebben de ministers van Financiën van de eurozoneleden en Denemarken in hun vergadering op 9 juli jl. hun goedkeuring gegeven aan deelname aan ERM-II van beide landen. Ik heb de toetreding ook gesteund en heb voor Bulgarije gewezen op het belang van hervormingen gericht op versterking van de rechtsstaat en de strijd tegen georganiseerde misdaad en corruptie. U kunt de kabinetspositie omtrent de toetreding van beide landen teruglezen in mijn vertrouwelijke brief van 7 juli jl, die ik gelijktijdig met dit verslag openbaar maak.

Op 10 juli jl. hebben Bulgarije en Kroatië beide een formele aanvraag tot toetreding tot ERM-II ingediend.⁴ Een overzicht van de bovengenoemde beleidsintenties voor de periode na toetreding tot ERM-II is daaraan toegevoegd.

¹ Verdrag van de werking van de Europese Unie (VWEU), Artikel 140 en protocol 13

² Bijlage bij verslag van de Eurogroep en Ecofinraad van 12 en 13 juli 2018 (Kamerstukken 2017-2018 II, 21501-07, nr. 1540). <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/07/23/bijlage-2-eurogroep-bespreking-proces-bulgarije-richting-erm-ii>

³ Bijlage bij verslag van de Eurogroep en Ecofinraad van 8 en 8 juli 2019, (Kamerstukken 2018-2019 II, 21501-07, nr. 1618) <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/07/12/kamerbrief-eurogroepbespreking-proces-kroatie-richting-erm-ii>

⁴ Bulgarije: https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/annex/ecb.pr200710_annex-29156bba37.en.pdf?0f1ea2d08e6a6d909e88144c62e51654
Kroatië: https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/annex/ecb.pr200710_1_annex.en.pdf?02c7cff9d8cb23a4794c42147639dfde

Naar aanleiding van de formele aanvragen is de *Eurogroup Working Group* (EWG) in ERM-II samenstelling, het zogenaamde “ERM-II-comité”, op 10 juli jl. bij elkaar gekomen om de toetreding namens de ministers te operationaliseren. Er heeft een discussie plaatsgevonden over het begrotings- en monetair beleid van beide landen in relatie tot de wisselkoers. Er is geconcludeerd dat zowel de Bulgaarse leva, alsook de Kroatische kuna momenteel een koers met de euro heeft die in lijn ligt met de economische en financiële fundamenteën van beide landen.

Op basis van deze discussie hebben de ministers van Financiën van de eurozonelanden, Denemarken en Bulgarije, alsook de president van de ECB en de gouverneurs van de centrale banken van Denemarken en Bulgarije in onderlinge overeenstemming besloten de leva op te nemen in ERM-II. De spilkoers tussen de leva en de euro is vastgesteld op 1,95583 leva per euro, met de gebruikelijke bandbreedte van 15%. De beslissing is gecommuniceerd middels een communiqué.⁵

Ook hebben de ministers van Financiën van de eurozonelanden, Denemarken en Kroatië, alsook de president van de ECB en de gouverneurs van de centrale banken van Denemarken en Kroatië in onderlinge overeenstemming besloten de Kroatische kuna op te nemen in ERM-II. De spilkoers tussen de kuna en de euro is vastgesteld op 7,53450 kuna per euro, met de gebruikelijke bandbreedte van 15%. De beslissing is gecommuniceerd middels een communiqué.⁶

Beide landen hebben zich daarbij gecommitteerd aan het naleven van solide economisch beleid met als doel het waarborgen van economische en financiële stabiliteit en het bereiken van een hoge mate van convergentie.

Bulgarije heeft daarnaast ook aangegeven door te gaan met hervormingen gericht op versterking van de rechtsstaat en de strijd tegen georganiseerde misdaad en corruptie. Dergelijke hervormingen zijn belangrijk voor de integriteit en de stabiliteit van het financiële systeem, zoals ook wordt vastgesteld in het communiqué.⁷

De toetreding van Bulgarije en Kroatië tot ERM-II is per 10 juli 2020 effectief. De toetreding tot de bankenunie op basis van nauwe samenwerking zal twee weken na bekendmaking in het publicatieblad van de Europese Unie effectief worden. Direct toezicht op systeemrelevante Bulgaarse en Kroatische banken zal per 1 oktober 2020 plaatsvinden.⁸

⁵ <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2020/html/ecb.pr200710~4aa5e3565a.en.html>

⁶ https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2020/html/ecb.pr200710_1~88c0f764e7.en.html

⁷ <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2020/html/ecb.pr200710~4aa5e3565a.en.html>

⁸ Voor Bulgarije: <https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/pr/date/2020/html/ssm.pr200710~ae2abe1f23.en.html>
Voor Kroatië: https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/pr/date/2020/html/ssm.pr200710_1~ead3942902.en.html